

# GAZETA LWOWSKA.

W Piątek

N<sup>ro</sup>. 110.

20. Września 1822.

## Wiadomości krajowe.

### Okólnik

C. K. Rządu krajowego.

Ze ugoda, która o wydawanie zbiegów wojskowych z Królestwem Sardyńskiem zawarta była, ciągle trwać ma.

Ugoda (Kartel) z Królestwem Sardyńskiem o wzajemnym wydawaniu zbiegów wojskowych zawarta, a pod dniem 3. Lipca 1817 drukiem ogłoszona, była tylko na pięć lat ustanowiona, który to termin ostatniego Czerwca 1822 skończył się.

A że względem odnowienia tęj ugody w drodze dyplomatycznej potrzebne przygotowania inż uczyniono; przeto najwyższym dekretem Kancelaryi nadwornéj dnia 15. z. m. do liczby 18992 zapadłym, zalecono zostało, aby celem uchylenia przerwy w obopólném wydawaniu zbiegów wojskowych aż do zawarcia nowej Konwencji, tymczasowie wyżej wspomnianej ugoda z dnia 3. Lipca 1817 do dalszego rozporządzenia prowizorycznie w swéj mocy pozostała.

Co niniejszém dla powszechnego zachowania ogłasza się.

Wc Lwowie dnia 17. Sierpnia 1822.

(Podpisy).

Z Wiednia d. 7. Wrzesnia. — Przez miasto Lwów na korzysć spalonego rynku w Inst nadestaną składkę odebraliśmy od tamtejszych dobroczynności oddanych mieszkańców w Summie 468 ZR. 39 gr. W. W. i w Summie 79 ZR. 6 1/2 gr. M. K.

Arcy-Xiąże Palatynu ze swoją dostojną małżonką i z rodziną przybył dnia 3 Wrzesnia w dobrém zdrowiu do Wiednia i wysiadł w pałacu Cesarzkim Schönbrunnie.

Hurs Wiedeński z dnia 10go Września: Obligacye Stanu 5 procentowe w M. K. 82 1/2 — Obligacye na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1820 za 100 ZR. M. K. 121. — Obligacye na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1821 za 100 ZR. M. K. 103 1/2. — Certyfikaty na pożyczkę z r. 1821, za 100 ZR.

w M. K. — Hurs na Augsburg za 100 Kur. — Uso. — Moneta konwencyjna za 100, 249 7/8. — Akcyie bankowe, jedna po 860 3/10 M. K.

## Wiadomości zagraniczne.

### Portugalia i Brazylia.

Z Lizbony d. 7. Sierpnia. — Komisysia skarbowa Stanów zdała Stanom sprawę o zaciągniętych długach od zaprowadzenia konstytucyjnego systematu od d. 24. Sierpnia 1820 aż do 30. Czerwca r. b. Mają one być w wielką księgę długów zapisane i po 5 od sta prowizyi płaconey od nich będzie. Dla zastąpienia bieżących potrzeb zaciągniętych być ma 10 mill. krusadów.

Projekt Kommissyji Stanów względem spraw Brazylji odrzucony został. D. 2. Sierpnia wniesiony został inny projekt, mocą którego będzie w Brazylji delegacya Władzy wykonawczéj, pod nazwiskiem: Rejencyi, złożonéj z 5 członków, których Król mianuje i 3 zastępców.

Wczoray rozeszła się tu pogłoska, że 50,000 Francuzów wkroczyło do Hiszpanii. Wszczęła się rzecz o tém w Stanach i postanowiono, iż niezwłocznie poczynione być mają przygotowania do obrony, aby Portugalia nie była jak w r. 1807 zajęta. — Żądanie nadgranicznych Władz Hiszpańskich o wydanie pewnych zbiegów, dało w Stanach powód do ważnego wniosku. P. Alvez do Rio przedłożywszy, że Portugalia i Hiszpania dla utrzymania nowego swiego systematu jeden mają interes i wspólnie działać powinny, wniósł, aby Rząd upoważniony był do zawarcia zaczepnego i odpornego przymierza z Hiszpanią. Wniosek ten został z powszechnym oklaskiem przyjęty; ale że był ustnie uczyniony, żądał Prezes, aby był na piśmie podany, iżby Stany mogły go należycie rozważyć.

Onegdaj zawiął donaszego portu Amerykański bryg Spartańczyk, na którym przybyli pełnomocnicy, Minister Zjednoczonych Stanów przy naszym Dworze, Jenerał Major Dear-

born, Neapolitański Jenerał Pepe i Hr. Capitani. Tegoż dnia przybyła Portugalska galera po 68 dniach żeglugi z Rio-de-Janeiro. W całej Brazylii była spokojność, i Xiążę Rejent wybierał się z małżonką swoją w podróż do St. Paul.

## Hiszpania.

O to jest pierwsza Odezwa najwyższego Rządu Hiszpanii, z przyobiecanych w przeszłym Nrze gazety naszey:

»Hiszpanie! Król wasz znajduje się od 9. Marca 1820. w niewoli; nie ma już żadnych środków w mocy swojej działać dla dobra ludu swojego i zarządzać nim, iak dawne przepisują prawa, podług rady 'roztropnych, wolnych i bezstronnych Stanów. Nowość ta jest działem niektórych osób przenoszących własny interes nad sławę Hiszpanii, które dalyby się użyć za narzędzie obalenia ołtarzów, tronu, porządku i pokoju w całej Europie. Jakież prawo mieli, temi odmianami wystawić was na zgorszenie całego świata? Nie mieli innego prawa, tylko prawo przemocy występnyu uszkań sposobem. Nieuspokoieni temi nieszczęciami, na iakie wystawili was, przez rozwiązanie towarzyskiego ognia, prowadzą was do nayokropniejszey ze wszystkich katastrof.«

»Rozporządzenia obwieszczane wam w imieniu Króla, bywają od niego wydawane bez wolności i bez jego głosu. Żyć w nayprzykrzyszym położeniu, potwarzami obarczony, odkąd poddając się rokoszowi iedney części swojego woyska, i większemu ieszcze nieszczęciami zagrożony, zmuszonym został zaprzysiędz Konstytucyją, ułożoną w czasie jego dawniejszey niewoli; Konstytucyją sprzeciwiającą się życzeniom Hiszpanii, którey dawne prawa zniewczyła i odebrała Xiążętom do tronu przyznaczonym prawo, w czym niepytano się woli N. Para; Konstytucyją nareszcie, będącą źródłem wszystkiego złego ciężącego na naszey oyczyźnie, która nieochybnie zgubę ię przy niesie, iezeli dalęj postępować będziemy tak politowania godną koleją.«

»Już właśnie przekonałiscie się, do czego we wszystkich rzeczach ta nędzna chęć nowości doprowadza. Porównywajcie tylko obietnice z czynnościami, a zobaczycie, iak są sobie przeciwne. Jeżeli tamte na chwilę mogły was zaslepić, te niech wam oczy otworzą. Religia oyców waszych, którą nieodmiennie przyobiecawano wam zachowywać, utraciła tyle kościółów, świątyni są ię studzy, do obóstwa przyprowadzeni, obrani z wszelkiego znaczenia, z wszelkiego wpływu; wszędzie demoralizacyi i

atheismowi otworzone są wrota. Zguba wasza nieuchronna, iezeli rąk waszych nieuzbroicie.«

»Już sprawiedliwość nie jest niczem więcej, tylko czczem nazwiskiem; stawia ruszowanie, nim oskarzonego osądzi. Dzwigacie ciężar podatków przeznaczonych na to iedynie, ażeby agentow tyranii opłacać. Budowa Państwa zapada się ze wszystkich stron; z każdym dniem odrywa się iedna z ię części; oto obiedwie Ameryki już na zawsze straconemi zostały.«

»Oby dla zapobieżenia dalszym uciemienieniom, rostopnie i wolno zwołane Zgromadzenia, opierając się na doświadczeniach poprzedniczych wieków, umocniły podstawę upadającej Monarchii. Woysko ma ieszcze między sobą wiernych woioowników, którzy nam pomagają będą, ażeby znowu wynieść na tron Ferdynanda. Równym sposobem myślenia połączeni, przedsięwzięliśmy wielkie dzieło uratowania Monarchy.«

»Tym zamiarem w imieniu Króla robimy się naywyższym Rżędem Królestwa, ażeby Don Ferdynanda VII. (w czasie jego niewoli) i w imieniu jego dostojney dynastii (iak daleko to się ię dotyczy) utrzymać przy Jego i narodu Hiszpańskiego prawach.«

»Z tego względu postanowiliśmy co następuje:

»1.) Ogłasza się uroczyście, ażeby wszystko podług praw cywilnych i wojskowych przywrócone było do dawnego stanu, iak było przed d. 9. Marca 1820.«

»2.) Ponieważ Król od dnia, iak przemocą wymuszono na nim przysięgę na Konstytucyją w Kadyxie, był za więźnia poczytany, a zatem wszystkie rozkazy, które N. Pan od dnia tego wydawał, uważają się za nie ważne.«

»3.) Ci, którzy Króla w mocy swojej więzili, sążeni będą podług całej surowości prawa.«

»4.) Tak zwane Stany Kadyxu, które nową ułożyły Konstytucyją, i te odąd zgromadzone Stany, uważane będą iedynie za zgrane osób w Stanie bezrządu.«

»5.) Ażeby uniknąć, wkroczenia obcych woysk na ziemię Hiszpańską (co się niezwtocznie stanie, iezeli rady nasze usłuchanemi nie będą) wzywamy wszystkich Królowi i ich przysiędze wiernych Officerów i szeregowych, ażeby gromadzili się iak nayprędzey pod sztandary przez nas zatknięty. Każdemu z szeregowych, który się do nas przyłączy, opuszczone będą dwa lata służby; dostanie codziennie reala i oprócz tego dane mu będą koni i zbroia.«

»Officerowie i podofficerowie zaraz o ię

den stopień wyniesieni będą i jeszcze wyżey, jeżeli także szeregowych z sobą przyprowadzą.»

»6.) Co się tyczyć wojskowych za daleko oddalonych od nas, by mogli stawić się pod nasze sztandary, jeżeli zechcą z tych względów korzystać, dosyć będzie dostateczną rzeczą, gdy weydu z najwyższym rządem w bezpośredni związek.»

»7.) Przywileje i wolności, iakie niektóre miasta i prowincye dawniey posiadały, będą im oddane i potwierdzone od naysprawiedliwszych prawnie zgromadzonych Stanów.»

»8.) Podatki będą zmniejszone i takim ułożone sposobem, ażeby były ludowi najmniej uciążliwe.»

»9.) Każde miasto albo prowincya wybażona przez nas, niech podług dawnych zwyczajów poda nam te środki, które dla swojego dobra za nayszawiesniejszą poczyta.»

»10.) Przywileje miast różnych i prowincyi mogą podług toku okoliczności i ważności uczynionych przysług, bydź imieniem Króla powiększone.»

»11.) Pałając życzeniem całą przekonać Europę, że nasz zamiar na tém się opiera, by przez zniweczenie wyobrażeń zmierzających do obalenia Religii i Tronu, pokóy i porządek przywrócić, Rząd Nayszyjszy nie przyjmie i nie da przytułku żadnemu z tych, którzy pośrednio albo bezpośrednio przeciw iakiemu prawemu Władcy lub Rządowi w Europie naradzali się. Ludzie podobnego rodzaju natychmiast wydanemi nam będą, byśmy z tego powodu potrzebnych chwycić się mogli środków.»

»12.) Aże to jest rzeczą haniebną, iż poświęcona Królewska osoba wystawiona jest codziennie na obelgi i zamachy przeciw jego życiu, ogłaszamy więc, niniejszém uroczyscie, pewni pochwały całego Narodu, że na zbrodniczych sprawców tych zamachów, taki Sąd wydamy, co nawet przyszłym pokoleniom za przestrogę służyć będzie. Niemniey świetnemi będą nagrody, iakie otrzymają wierni poddani poświęcający się obronie Monarchy.»

»Dan w Urgelu d. 15. Sierpnia 1822.»

(podp.) Arcybiskup Tarragonii,  
Margrabia Matalflorida,  
Baron d'Eroles.

Drugą odezwę Jenerata d'Ecoles do Katalończyków umieścimy w Numerze następującym.

Listy z Baianny z d. 24. Sierpnia umieszczone w Dzienniku, ropraw, donoszą o pochodzie woyska, które Rząd Madrycki wyprawia w pole przeciwko różnym korpusom

woyska Wiary. Jenerał Espinosa znajduie się w Wittoria, a cztery lekkie pułki piechoty ze 700 ludzi iazdy, tudzież trzy kompanie artyleryi, wkroczyły do Nawarry. Jenerał Empecinado naciągnąć miał koło d. 16. Sierpnia do Sarragossy. Siła korpusu jego ieszcze nie wiadoma; w pochodzie swoim zmuszony był wystać przeciwko Royalistom z Siguenza jeden oddział, którzy z tego miasta wypędzeni, w okolicy tegoż utworzyli korpus ze dwóchset iezdców, teraz w górach Cuenca, Walencyi i Siguenzy krążący.

Gazety Madryckie umieściły akt oskarżenia Jeneralnego Prokuratora, przeciwko nieszczęśliwemu Podpułkownikowi, Teodorowi Goiffieu i mowę obronną Adwokata Oskarżonego. Adwokat ten, P. Garcia, Kapitan milicyi i Prokurator Syndyk gminny mówił z wielką otwartością i użył całego talentu swojego. Starał się dowieść, iż Goiffieu ani rozkazał Laudabura zamordować, ani do tego zaboystwa należał, i chociaź wprawdzie wykrzyknął: Niech żyje Król! wszakże występek ten w zapale powszechnego poruszenia popełnił, a zatem na karę śmierci wcale nie zasłużył; nakoniec co do przyznanego nie bardzo konstytucyjnego sposobu myślenia swojego klyenta, tłumaczył go, że jest cudzoziemcem i ofiarą rewolucyi Francuzkiej, która pozbawiła go oycy i wszystkich braci. Zakończył obronę wezwaniem wspaniałości Sędziów, iako Hiszpanów i Liberalistów. Lecz wszystko było nadaremne! — Goiffieu dnia 18go Sierpnia stracony został uduszeniem (*Garrote*). Szedł na śmierć z wielką stałością umysłu. W chwili tracenia go słyszeć się dał odgłos zgromadzoney tłuszczy: »Niech żyje Konstytucyia! Niech żyje sprawiedliwość!« Spowiednik skazanego podniósł w górę krucyfiks i zawołał: »Niech żyje Religia!« Pospólstwo oburzyło się z tego powodu na niego i na drugiego Xiędza, tak, że się ucieczką do kościoła ratować musieli. Goiffieu zostawil podeszłego wieku matkę, osiadłą we Francyi i żyjącą dotąd ze wsparcia, które iey nieśła dziecięca miłość tego ostatniego potomka rodziny Goiffieu.

## Wielka Brytania i Irlandya.

Z Londynu d. 24. Sierpnia. — Podobał się bardzo Królowi Jmci sposób przyięcia Go w Edyburgu. Chce Monarcha pożegnać d. 28. b. m. tameczne Władze i obywateli, a lądem powrócić do tutejszey Stolicy.

## Szwecyja i Norwegija.

Z Sztokolmu d. 16. Sierpnia. — W południowey Norwegii mizerne są tego lata urodzaje, ale w północney, a mianowicie w okolicach Bergen i Drontheim, dosyć dobre. Zimowy i wiosenny połów ryb nie był w tym roku obfity.

## Francyja.

Z Paryża d. 25. Sierpnia. — Wczoraj wieczorem i dziś rano huk dział ogłosił imieniny Królewskie. Już to dziewiąty raz obchodzi Francyja tę rocznicę, lecz nigdy wspólnie nie widziano. Przeszło 10,000 osób miało zaszczyt złożyć Monarsze w Thuilleryiach hołd uszanowania. Xiążęta rodziny Królewskiej, wyżsi Urzędnicy, Zgromadzenia orderów, Rada Stanu, Izba Parów, Municypalność miasta Paryża, Duchowienstwo, sztab główny gwardyi narodowey, gwardyi Królewskiej i t. d., kolejno winszowali Monarsze siedzącemu na tronie, a ztamtąd udali się do Xięcia Angoulême, którego także dziś przypadają imieniny. Uroczyste postawienie pomnika Ludwika XIV. odbyło się z przyzwoitą okazałością.

Główna kwatery wojska rozciągającego kordon zdrowia przy granicy Hiszpańskiej jest przeniesiona z Pau do Baiionny. Artyleryja ciągle ćwiczy się w obrotach. Jenerał Inspektor Antichamp obiedzła te wojska. D. 16. t. m. rozstrzelano w Baiionnie byłego wojskowego Maillarg. Nie dał sobie zawiązać oczu i chciał sam kommanderować, co mu odmówiono. Zawołał wtedy: »Kamraci, cełnujcie do serca! i wydając okrzyk: »Ojczyznę padł zabity na ziemię. Idąc na miejsce kary, śpiewał pieśń Marsylską i inne patriotyczne pieśni. Cała osada stała pod bronią.

D. 19. b. m. rozdawano po raz pierwszy nagrody Uniwersyteckie uczniom 6 Królewskich Kollegiów Henryka IV., Ludwika Wielkiego, Karola Wielkiego, Bourbon, Śgo. Ludwika i Ś. Barbary, tudzież uczniom dwóch Kollegiów Wersalskiego i S. Stanisława. Słychać, iż wielu młodzieńców chciało zaburzyć tę uroczystość. Wszakże pogłoski te okazały się bezzasadne; zgromadzenie było liczne i zbrali się na nie wszyscy Ministrowie, wyższe Duchowienstwo i cała Rada Oświecenia. Professor Perreau rozpoczął posiedzenie mową w języku Łacińskim, której

przedmiotem była literatura Francuzka od czasów Franciszka I. Następnie zaś mówił Wielki Mistrz Uniwersytetu, Frayssinous, Biskup Hermopolitański.

Bankier Lafitte, z współnikami swemi, przeznaczył blisko 12 milionów franków na rznięcie kanałów. Na całą tę robotę potrzeba 101 milionów 300 franków.

Jenerał Berton jest ciągle iak najestryjniej strzeżony. Odbywającym straż żandarmom zakazano mówić z nim; o 8. godz. wieczorem nie wolno nikomu iść przez ulicę, na której znajduje się więzienie. Właściciele ogrodów połączonych z tym domem o tężże samy gędzienie powinni Władzom oddawać klucze, które im z rana odsyłane bywają.

## Zjednoczone Niderlandy.

Z Hagi d. 20. Sierpnia. — Druga Izba Stanów Jeneralnych przyjęła projekt do ustawy względem wchodowego, wywozowego i przechodowego cła. Taż Izba przyjęła większością 139 głosów przeciw 23. projekt względem oddania J. K. Mci Dóbr niektórych.

## Niemcy.

Z Monachium donoszą pod d. 2. Września: »Xiążę Oskar, Następca Tronu Szwedzkiego, udał się ónegoż wieczorem do Eichstadtu, a wczoraj iadł obiad u Króla w Nymfenburgu, gdzie Król Jegomość dniem wprzód przybył z Tegernsee. Król Jegomość dnia dzisiejszego opuścił Nymfenburg.

## Prusy.

W Gdańsku była dnia 24. Sierpnia następująca cena zboż: Łaszt (30 korecy wynoszący) pszenicy od Złt. 540 do 760; żyta od 420 do 460; jęczmienia od 280 do 320; owsa od 260 do 280; grochu od 360 do 400.

## Kraków.

Na targu w Krakowie d. 2. i 3. Września była następująca cena zboż: Korzec pszenicy od Złt. 14 do 17; żyta od Złt. 11 do Złt. 14 gr. 13; jęczmienia od Złt. 8 do 10; owsa od Złt. 5 do 6; jagieł Złt. 21 do 24; grochu od Złt. 11 do 14; rzepaku od Złt. 11 do 13.

## Królestwo Polskie.

— Z Warszawy d. 1. Września. — Kancelaryja Sekretaryjatu Stanu Królestwa Polskiego znajdzie się teraz w Warszawie.